

Kunstfortovet med kryds og tværs ved Vejle Supercykelsti

Sociale relationer

Social relations

10

Vis os vejen

Signing the way

16

Vis os det basale

Signing the needs

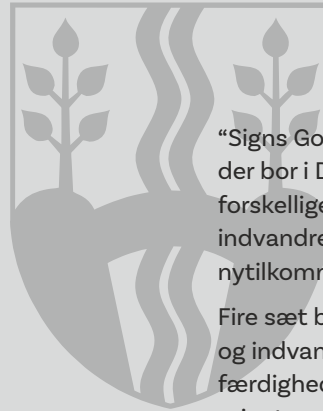
24

Vejle er en gammel by med masser af små gader i centrum. Store veje som Koldingvej, Fredericiavej og Horsensvej fører ud af byen.

Vis os stederne

Signing the places

44

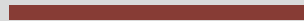

“Signs Goes North”-serien er produceret til indvandrere og flygtninge, der bor i Danmark, Island, Holland eller Sverige. Gennem fotos fra fem forskellige byer i fire lande, og historier fortalt af flygtninge og indvandrere, søger Signs goes North på indbydende vis at indføre nyttilkomne til deres nye hjem og arbejdssted.

Fire sæt bøger og film, et sæt til hver af de fire lande, hjælper flygtninge og indvandrere med at udvikle deres sproglige og kulturelle færdigheder og dermed øge forståelsen af deres værtsland. Ved at orientere sig i bøgerne og filmene vil indvandrere og flygtninge lære om livet i deres nye land. Det gælder alt fra daglige fornødenheder som indkøb og brug af sundhedssystemet og uddannelse til sociokulturelle aktiviteter i fritiden og kendskab til særlige lokale begivenheder og skikke.

Bogen her er til dig, der enten er flygtning eller indvandrer, eller som arbejder frivilligt eller professionelt med at introducere flygtninge og indvandrere til Danmark, specifikt i Vejle.

Vi håber, du vil få glæde af Signs Goes North-materialet. Gå til xxx eller følg xxx for at tilgå filmene og få mere viden om Signs Goes North.

Vejle er en by med stor vækst og tilflytning. I øjeblikket får Vejle omkring 1500 nye tilflyttere om året, og der bliver bygget mange nye boliger.

Velkommen til
 vejle
KOMMUNE

Receptionen i Vejle Kommunes hovedkontor i Skolegade

Således er der helt nye bydele, som er dukket op fx Fjordenby ved havnen med moderne bygninger som fx Bølgen, der er blevet til et af byens vartegn, og Fjordenhus, som er et arkitektonisk mesterværk.

*bosætningskonsulent
jobcenter
borgerservice
tilflyttere
nydanskere
kommune
selvbetjening
nemID*

Byen har også mange internationale borgere. De bliver tiltrukket af de mange spændende arbejdspladser, som ligger i eller tæt på byen.

Foreningen VEN, der står for Vejle Expats Network, er et godt sted for nye internationale borgere. Her holdes der mange arrangementer med spændende aktiviteter, og man kan få nye venner.

I Vejle Kommunes borgerservice er der en bosætningskonsulent, som hjælper internationale tilflyttere med at falde til i Vejle. Bosætningskonsulenten hjælper med at finde bolig, pasningstilbud, skole osv.

Vejle Å set fra Dæmningen

*Velkommen til Vejle
Hvor bor du henne?*

*Hvor kommer du fra?
Hvor længe har du boet her?*

KOMMUNE

Dansk er nationalt og officielt sprog i Danmark.

Det tales af næsten 6 millioner mennesker og er blandt de 100 mest talte sprog i verden.

Det danske mindretal i Nordtyskland taler dansk, og i Island, Grønland og Færøerne lærer man dansk i skolen.

Vejle Lystbådehavn

Hvilket sprog taler du?

Jeg taler dansk og engelsk flydende, og jeg taler også tysk og lidt fransk.

Jeg lærer dansk på Sprogcenter Vejle.

Hvad hedder det på dansk?

Hvad betyder det?

Vil du godt sige det igen?

Sig det lige igen!

Vil du godt tale langsommere?

Dansk er et østnordisk sprog på den germanske gren af de indoeuropæiske sprog.

Dansk blev et selvstændigt sprog i vikingetiden ca. år 800.

Dansk er tæt i familie med de nordiske sprog og også med engelsk og tysk. Nordmænd, svenskere og danskere kan forstå hinanden.

Specielt for dansk:

Samme køn og tal i alle verbalbøjninger:

Jeg/du/han/hun/vi/I/de taler dansk

Retninger og positioner fylder meget i sproget, fx "Hun lægger bogen ned i tasken", Glasset står ude i køkkenet".

Dansk har forskellig ordstilling i hovedsætninger og ledsætninger:

Hun kommer ikke i morgen, hvis du ikke kommer.

I hovedsætninger kan dansk have inversion fx:

Kommer hun ikke i morgen, hvis du ikke kommer?

I morgen kommer hun ikke, hvis du ikke kommer.

Adjektiver

Adjektiver bøjes i køn, tal og ved bestemthed og ændrer substantivets bestemte form.

Sammensatte ord

Når vi sætter ord sammen til én betydning, skriver vi dem i ét ord:

butiksassistent
lagermedarbejder
byudvikling
bygningingeniør

Normal

Hvem gider
at være
normal?

Alle de kendte
mærkevarer
til faste lave
kopivarepriser

RIGTIGT MÅNEDS
SÅVIT
du handler i Normal

55,-
34,-
249,-

EU-importerede mærkevarer til faste lave NORMAL priser

Nødingang

Mån-tors 9.30-18.00
Fredag 9.30-19.00
Lørdag 9.30-15.00

Inge
- fa
NORM
hv

Dansk er et tryk-rytmisk sprog, næsten som rap. Hvilke ord der har tryk bestemmes af en særlig rytmisk grammatik. For at holde rytmen ”spiser” man mange stavelser, når man taler.

Dansk er et meget vokal-rigt sprog. Der er 9 vokaler i det danske alfabet, og dansk har mere end 40 vokallyde i talesproget.

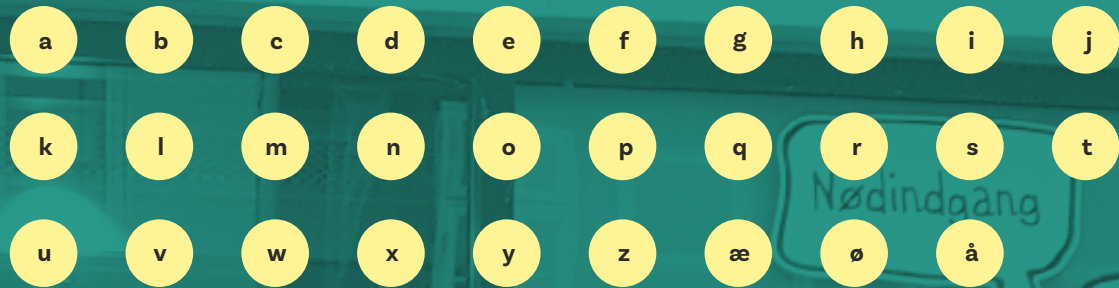
Et særligt eksotisk træk ved dansk er ”stød”. Ved stød bliver lyden ’bremset’ i halsen ved en stramning af stemmebåndene.

Bogstavet g udtales på ikke mindre end 5 forskellige måder.

Bogstavet r har to udtaler. Dels bagtunge-r hvor tungen holdes i ro, dels et vokalisk r, der nogle gange smelter sammen med vokalen, og som ved endelserne -er, -re og -rer bliver til [ɹ].

Bogstavet d har også forskellige udtaler. Det kan være hårdt [d] eller blødt [ð] og stumt d efter n, l og r, samt foran t og s.

Det danske alfabet:

Særligt for dansk udtale:

Stød:

man [man] - mand [man']
en maler [en 'ma:lɔ] - jeg maler [jɔj 'ma'lɔ].

Udtale af g:

lagt [lɑgd]
mulig [mu:li]
bog [bɔw']
regne [rɛjnɛ]
bange [bɔŋɛ].

Udtale af r:

røde [rø:ðɛ]
fyr [fyɹ']
far [fɑ:]
lære ['lɑ:ɔ]
lærer ['lɑ:ɔ]
lærere ['lɑ:ɔɔ]

Udtale af d:

dadel ['dað'əl]
plads [plɑs]

Sociale relationer

Social relations

Hej

Godmorgen

Goddag

Godaften

Godnat

Farvel

Hej hej

*Det var hyggeligt at
møde dig.*

Vi ses!

Vi snakkes ved.

Hav en god dag!

God weekend!

Tak i lige måde.

Hils hjemme

”Hej” er det mest almindelige hilse-ord. Det er uformelt og betyder både ”goddag” og ”farvel”.

Hvis man vil indlede en samtale, siger man: ”Hvordan går det?”, men kun hvis man er stoppet op for at snakke lidt.

Når man møder/taler med en person for første gang, siger man normalt kun ”Hej” eller ”Goddag” – man siger ikke ”Nice to meet you” som på engelsk. Derimod siger man ”Det var hyggeligt at møde dig”, når man afslutter den første samtale.

*Velkommen!
Værsgo!
Undskyld!*

*Kan du ikke lige...?
Det skal jeg nok.*

*Tak
Tusind tak
Tak for sidst.
Selv tak.
Det var så lidt.
Tak i lige måde.*

*Vil du godt....?
Må jeg?
Har du lige tid et
øjeblik?*

Ordet "tak" er meget brugt i dansk. Man siger tak: når man får hjælp, oplysninger, svar men også i andre situationer.

Man siger "Tak for sidst!", når man ser nogen igen, efter man har været sammen på besøg eller til fest.

På dansk har man ikke noget ord, der svarer til "please".

Man bruger modalverber til at udtrykke høflighed, fx "Vil du godt...?" eller "Må jeg godt...?". Man kan også indsætte adverbiet "lige" for at vise, at noget er let og går hurtigt.

mor
far
forældre
barn
datter
søn
mormor
morfar
farmor
farfar
barnebarn
faster
moster
tante
morbror
farbror
onkel
kusine
fætter
sviger-familie
pap-søskende
bonus-mor

“Forældre kan opdrages til at forstå,
men så må man også ha’ haft dem fra små.”

Gruk af Piet Hein

Den mest populære familieform i Danmark er kernefamilien med far, mor og børn.

Men der er mange andre familieformer.

Danmarks Statistik beskriver hele 37 familieformer.

Mange går fra hinanden og finder sammen med nye partnere. Den nye partners familie betegnes med pap- eller bonus-, fx en bonusfar.

Andre former kan fx være enlige med børn, homoseksuelle par med børn, par uden børn osv.

Over en tredjedel af den voksne befolkning bor alene. Det er typisk unge, der er flyttet hjemmefra, fraskilte samt enker og enkemænd.

Der er gode børnepasningstilbud i Danmark, og børnene lærer hurtigt at blive selvstændige og at sige deres mening.

Unge flytter som regel hjemmefra, når de er 19-20 år.

Overalt i Vejle træffer man folk fra næsten hele verden. Der er cirka 100 forskellige nationaliteter i byen.

Fjorden og Bølgen i baggrunden

*nye borgere
EU-lande
arbejdstagere
arbejdspladser
immigranter
flygtninge
tilflyttere
tilværelse*

Graffiti ved Foreningernes Hus i Vissingsgade

Vejle er en by i stor udvikling og med mange arbejdspladser, og er derfor attraktiv for arbejdstagere, der kommer fra andre lande for at skabe sig en tilværelse her. Der er flest fra forskellige EU-lande med Polen og Tyskland i spidsen. Herudover er der gennem årene kommet flygtninge fra forskellige lande.

Der er også en del immigranter fra Ukraine og Rusland, og også fra Amerika og Asien.

Nogle kommer også for at studere, og andre har fundet kærligheden her.

Man møder til tiden på arbejde, i skole, til aftaler, til møder, til fester, til private aftaler. Man laver aftaler, som man skriver i sin kalender (det gælder også børns aftaler). Hvis man kommer for sent til en aftale, giver man besked. Hvis man ikke kan komme, melder man afbud.

På dansk bruger man "i" og "over", når man angiver minutter. Fra 22-23 minutter over til 22-23 minutter i, siger man "i halv.." og "over halv.."

I Danmark bruger man ofte ugenummer, når man taler om planer, fx "Jeg har sommerferie i uge 28, 29 og 30" eller "Vi skal finde en møde-dato i uge 17".

VEN
arrangementer
aktiviteter

“Husk de tre:

T. T. T.

Slid men vid
ting ta'r tid.

Gruk af Piet Hein

Hvad er klokken?

Den er

(15:00) Den er tre

*(15:05) Den er fem minutter
over tre*

(15:15) Den er kvart over tre

*(15:25) Den er fem minutter i
halv fire*

Toget kører klokken

(15:05) femten nul fem.

Et døgn (24 timer):

Morgen: kl. ca. kl. 5-9

Formiddag: kl. 9-12

Middag: kl. 12 eller 12-13

Eftermiddag: kl. 12-18

Aften: kl. 18-24

Nat: kl. 00-ca. 5

Hvad dag er det i dag?

Det er mandag.

Havnepromenaden, Vejle
Lystbådehavn

gade
gågade
vej
kryds
lyskryds
fodgængerovergang
cykelsti
bro
torv
plads

Vis os vejen
Signing the way

Dyrehaven i Nørreskoven

Den ældste gade er den nuværende gågade, der går fra åen i syd til bakkerne i nord. Før i tiden gik trafikken gennem byen på denne næsten tusindårige gade. I dag foregår trafikken over Vejlefjordbroen på Europavej E45.

Gaderne har typisk navn efter geografisk beliggenhed, fx Søndergade (i syd) og Nørregade (i nord) eller efter vigtige bygninger som kirker, klostre, havn, og historiske personer.

Søndertorv ved Bryggen med skiftende kunststillinger

De fire verdenshjørner:

Nord nordlig nord for ..Nørre-... eller nordre

øst østlig øst for .. Øster-... eller østre

syd sydlig syd for .. Sønder-... eller søndre

vest vestlig vest for .. Vester-... eller vestre

Rundt omkring i byen er der torve og pladser, hvor de vigtigste er Kirketorvet, Rådhusetorvet, Nørretorv og Søndertorv. Her mødes folk, og der er ofte aktiviteter og arrangementer.

Hvor skal du hen?

Hvor ligger?

Overfor

*Lige rundt om
hjørnet*

Ved siden af

Tæt på

I nærheden af

Der er et stykke vej

*Det ligger faktisk langt
væk*

Mange vejensere bor i villakvarterer og i oplandet. Derfor har de brug for vejene ind til byen for at komme på arbejde, i skole og til uddannelsessteder. Det medfører tæt trafik på vejene om morgenen og sidst på eftermiddagen.

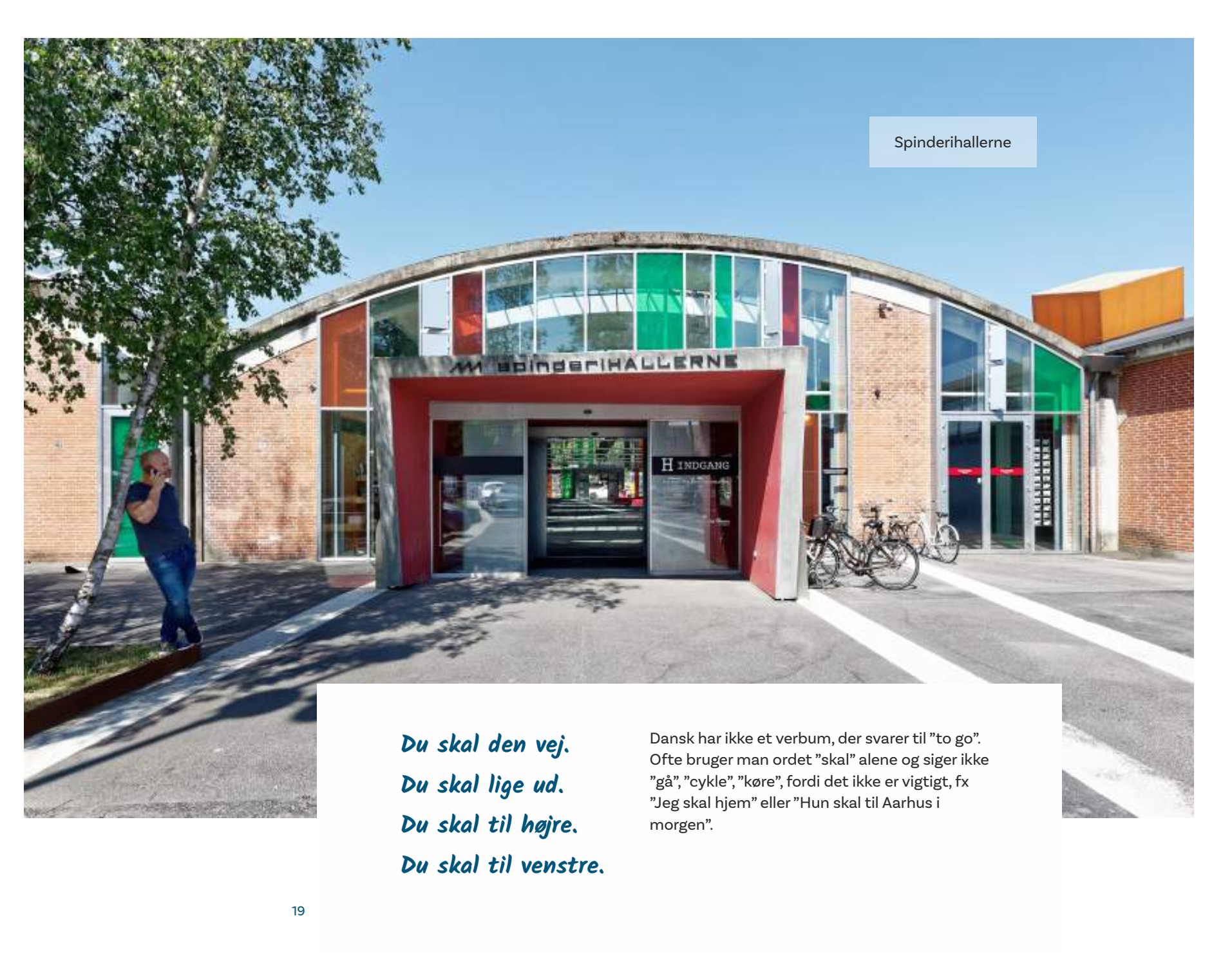
Skolevej ved Vejle
Midtbykskole, Strandgade

For at undgå trafikken er der mange, der vælger at cykle. Det går ofte hurtigere og giver samtidig frisk luft og god motion.

Langs vejene er der cykelstier, og inde i centrum har kommunen endda lavet en super-cykelsti, som sikrer en tryk og hurtig transport.

Cykelgade, Havnegade

Spinderihallerne

*Du skal den vej.
Du skal lige ud.
Du skal til højre.
Du skal til venstre.*

Dansk har ikke et verbum, der svarer til "to go". Ofte bruger man ordet "skal" alene og siger ikke "gå", "cykle", "køre", fordi det ikke er vigtigt, fx "Jeg skal hjem" eller "Hun skal til Aarhus i morgen".

Vejle Supercykelsti,
Banegårdspladsen

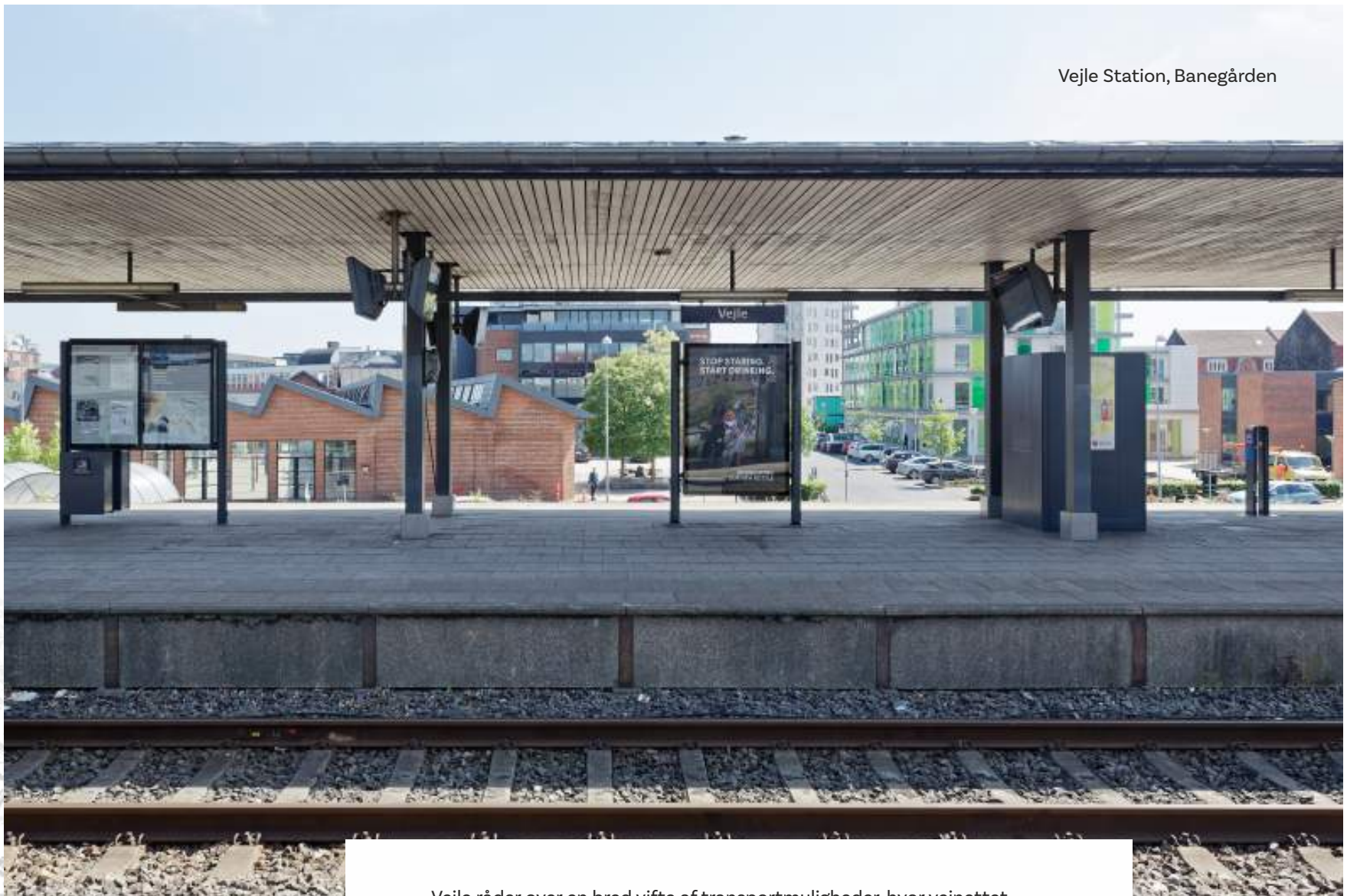
Ved banegården står der en fuldautomatisk cykelpumpe, der frit kan benyttes.

Vejle har en god og central placering i Trekantsområdet, der ligger i Jylland.

På under en time er det muligt at komme til omkring 600.000 jobs samt to universiteter. Dette har gjort Vejle til en attraktiv by at bo i.

Fra gammel tid var det søtransporten, der forbandt Vejle med omverdenen, og havnen udgør stadig et vigtigt bindeled til andre byer og lande.

<i>bus</i>	<i>bil</i>	<i>gade</i>	<i>motorvej</i>	<i>parkeringshus</i>	<i>opland</i>
<i>tog</i>	<i>taxa</i>	<i>vej</i>	<i>lufthavn</i>	<i>rejsekort</i>	<i>nabobyer</i>
<i>cykel</i>	<i>flyvemaskine</i>	<i>vejnet</i>	<i>banegård</i>	<i>billet</i>	

Vejle råder over en bred vifte af transportmuligheder, hvor vejnettet selvfølgelig er det vigtigste. Den østjyske motorvej ligger et par kilometer fra centrum, og man kan hurtigt komme frem til arbejdet i byens opland eller i nabobyerne.

Vejle Trafikcenter

*Hvilken bus kører
til Søndermarken?*

*Hvor finder jeg en
taxa?*

*elektronisk
rejsekort*

billet

tog

taxa

bil

fly

bus

cykel

Busserne kører fra den store busterminal. De kører i alle retninger, herunder til den nærliggende internationale lufthavn, Billund Airport, hvorfra man kan flyve til store dele af verden.

Man kan købe billetter til bus og tog, men langt de fleste bruger det elektroniske rejsekort.

Er man studerende på eksempelvis University College Lillebælt i Jelling eller på universiteterne i Århus og Odense, findes der særlige kort til togene.

Inde i byen er der store parkeringshuse, men hvis man helt vil undgå at have bilen med og samtidig få motion, er Vejle en god by at cykle rundt i. Der er gode cykelstier, der både fører rundt i byen og videre ud til skov og strand.

Vejle Station,
Banegården

Caféen i Spinderihallerne

Vis os det basale
Signing the needs

*handelsby
midtbyen
strøbutikker
shoppingcenter
specialbutik
genbrugsbutikker
international
stemning
storbyagtig*

Mary's Arkade

Vejle er udnævnt til Danmarks bedste handelsby, da der i midtbyen er mange spændende strøbutikker og to shoppingcentre.

I sidegaderne kan man finde en lang række specialbutikker. Alle disse skaber liv på gaden og i byen.

I de senere år er der kommet mange genbrugsbutikker, og det er populært at finde noget særligt tøj eller særlige gamle ting der.

Street Food Vejle,
Dæmningen

Samtidig nyder folk de mange barer, cafeer og restauranter, der ligger rundt omkring, hvilket er med til at gøre byen storbyagtig. Lige meget hvor du er og trænger til en pause, så er der rig mulighed for det i Vejle. Folk sidder ude og nyder bystemningen med en kop kaffe, et glas vin eller lidt mad.

*hyggelig
fortovet
gårdmiljøer
sidegade
bar
spisested
kaffespecialiteter
retter
dufte
smag*

Mange steder i byen, men nok mest i Latinerkvarteret i Midtpunktet, er der ligefrem en international stemning med internationale køkkener i hyggelige gader og gårdmiljøer.

Vejle har rigtig mange gode spisesteder, bl.a. en Michelin-restaurant.

Sprogcenter Vejle

Der er også gode privatskoler i Vejle, der har hvert deres særpræg, fx den katolske skole Skt. Norbert, Rudolf Steiner Skolen, den muslimske friskole, Vejle Privatskole og Kirstine Seligmanns Skole, der alle underviser børnene ud fra forskellige grundopfattelser.

skole

folkeskole

privatskole

elev

skoleinspektør

gymnasium

rektor

Sprogcenter Vejle

Efter endt grundskoles 9. eller 10. klasse fortsætter de fleste børn i gymnasier og erhvervsskoler. De to almene gymnasier er Rødkilde Gymnasium og Rosborg Gymnasium, der er treårige og afsluttes med en studentereksamen.

Man kan også vælge Vejle Tekniske Gymnasium eller Handelsgymnasiet, som sammen med erhvervsuddannelserne er en del af Campus Vejle.

I byen er der mulighed for at tage mange forskellige uddannelser.

Foreningernes Hus

Vejle Midtbykskole

studentereksamen
sprogcenter
kursist
erhvervsskoler
sosus-skole
sygeplejeskole
uddannelse
universitet
studerende
SU
karriere
bibliotek

På erhvervsskolerne kan man tage mange forskellige håndværksuddannelser, eksempelvis uddannelse til murer, tømrer, snedker, smed, elektriker, maler, kok og mekaniker.

Der er endvidere en Social- og Sundhedsskole, Sygeplejerskeuddannelsen i Vejle og snart også en politiskole.

På VUC, Voksen Uddannelses Centret, kan man opkvalificere sig generelt på folkeskole- og gymnasieniveau, hvis man har brug for det.

Hvis man som udlænding kommer til Vejle for at bo, studere eller arbejde, lærer man dansk på Sprogcenter Vejle, og det er ofte her man får sit første netværk af venner og bekendte i byen. At lære sproget åbner en masse døre i samfundet, hvad enten det er karrieremæssigt eller i hverdagen og privatlivet.

Fra Vejle er der knap en times transporttid til de to universiteter i Århus og Odense/Kolding.

I den lille by Jelling, kun 12 kilometer fra Vejle, er der på University College Lillebælt uddannelser til pædagog og folkeskolelærer.

Vejle Bibliotek

På Vejles store bibliotek er der mulighed for at låne bøger, musik og film. Der kan man også tage diverse kurser, og der er gode faciliteter til forberedelse til studium eller skole, bl.a. internetcafeen med mulighed for at printe, kopiere og lignende.

Biblioteket har også en børneafdeling med børnebøger på dansk og på mange andre sprog.

Vejle Bibliotek

Fjordenhus

Behandling i sundhedsvæsenet er gratis i Danmark og finansieres over skatten. Alle borgere har et gult sundhedskort, som medbringes ved læge- og hospitalsbesøg.

*Et sundhedskort
("det gule kort")*

En praktiserende læge = egen læge

Hjemmesygepleje

Lægevagten

Et sygehus

Et hospital

Alarmcentralen

Førstehjælp

Hjertestarter

Akutmodtagelse

Ambulance

Ved almindelig sygdom skal man kontakte sin egen privatpraktiserende læge (den læge der står på sundhedskortet), som enten selv behandler eller henviser folk til speciallæger eller hospital.

Hvis man bliver syg og har brug for lægehjælp uden for lægens åbningstid, ringer man til vagtlægen på telefon 70 11 07 07. Vagtlægen beslutter, om man skal møde op hos lægevagten, have hjemmebesøg, på hospitalet eller vente til egen læge åbner igen.

Ved akut og alvorlig sygdom eller ulykke ringer man til alarmcentralen på 112.

St. Thomas Apotek,
Nørretorv

Tandlægebesøg og medicin er ikke gratis, men den offentlige sygesikring giver et tilskud. Der er dog gratis tandpleje for børn under 18 år.

Vejle Sygehus, som er en del af Sygehus Lillebælt, er et af Danmarks bedste sygehuse, og er bl.a. kendt for succesfuld behandling af kræft.

Offentligt ansatte har ret til fuld løn under sygdom; for privat ansatte afhænger løn under sygdom af overenskomst og kontrakt.

Man har ret til at holde fri ved barns første sygedag, og nogle har også ret til at holde fri på anden sygedag.

Hvilke rettigheder, man har, afhænger af overenskomst og fremgår af ens ansættelseskontrakt.

Læge

Sygeplejerske

*SOSU-
assistent*

Tandlæge

Medicin

Apotek

Hvordan har du det?

Hvor har du ondt?

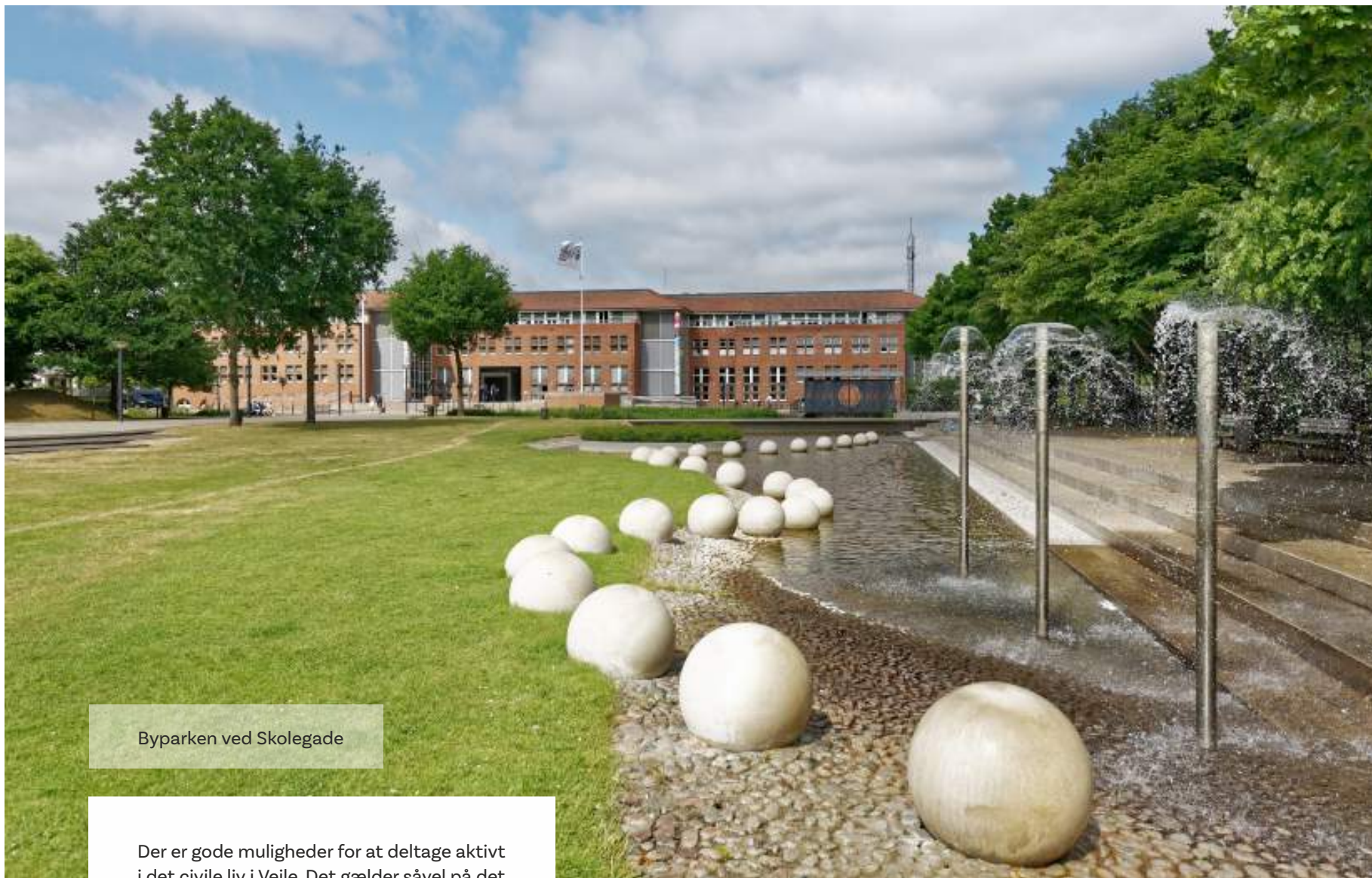
Er du syg?

Har du brug for hjælp?

*Jeg ringer for at melde
mig syg.*

*Jeg ringer for at melde
mig rask.*

Byparken ved Skolegade

Der er gode muligheder for at deltage aktivt i det civile liv i Vejle. Det gælder såvel på det politiske plan som på det foreningsmæssige og private plan.

Store Sal

Hvert 4. år er der valg til byråd og regionsråd.

Udenlandske borgere kan stemme og stille op til kommunale og regionale valg.

*kommune
rådhus
partier
byråd
kandidater
forening
medlem*

Borgere fra lande udenfor EU skal dog have boet i Danmark i mindst tre år for at kunne stemme.

Byrådet holder deres møder på rådhuset, en bygning fra 1879 i byens centrum.

Derudover er Vejle regionshovedstad i Region Syddanmark, der omfatter hele Syd- og Sønderjylland samt Fyn og en række småøer.

Store sal i "Bygningen"

Grundlovstaler ved Skyttehuset

*indflydelse
velgørende
fællesskab
frivillig
genbrugsbutikker
regionshovedstad*

Caféliv i
Vejle Midtpunkt

Foreningslivet i Vejle er meget aktivt. Der findes mange velgørende foreninger i byen, der hjælper folk i nød, fx Røde Kors og Kirkens Korshær.

Foreningerne driver ofte genbrugsbutikker for at få indtægter til deres arbejde. Man kan melde sig som frivillig i deres butikker, og på den måde blive en del af et fællesskab og samtidig møde en masse mennesker, mens man gør en god gerning.

Foreningerne mødes mange forskellige steder, dels i egne lokaler og dels i Foreningernes Hus og i Bygningen, hvor de låner lokaler efter behov. Man kan få informationer om foreningerne og deres arrangementer på internettet, eller i den lokale avis, Vejle Amts Folkeblad eller i den gratis Ugeavisen Vejle.

Bølgen

På en tur i byen ser man de mange og forskellige boligformer. De ligger nede i selve byen og oppe på de karakteristiske bakker mod nord og syd. Der er store og små huse, ejendomme med lejligheder og villaer med haver. Der er noget for alle, alt efter smag og økonomi. Over halvdelen af danskerne bor i egen bolig, som kan være ejerlejligheder eller ældre og nyere villaer.

Mange mennesker, der bor i lejligheder, har en kolonihave i en kolonihaveforening med et lille havehus og en have. Det åbner mulighed for at kombinere bylivet med arbejde og hygge i naturen.

boligformer

hus

villa

bosætningskonsulent

lejlighed

ejerlejlighed

almennyttig

privat

bylivet

have

frirum

kolonihave

dyrkning

Vindmøllen

Bylivet har fået fremgang på grund af flere nye bymiljøer, blandt andet lækre lejligheder i Byparken, Fjordenby ved havnen og De fem Søstre, opført ved åen og med anlagte kanaler.

Man kan melde sig ind i en af de mange boligforeninger, der både kan være almennyttige og private, hvorigennem man kan finde en bolig.

Albuén Strand

Vis os stederne

Signing the places

vikingetid
historie
museum
udstilling
skib
handelsvare
fjord
havn

Der er ikke mange steder i Danmark, hvor naturen og kulturarven er så tæt forbundet som her i Vejle.

Allerede i vikingetiden for godt tusind år siden var Vejle Fjord porten ind i landet. Hovedstaden lå i Jelling, og her var Gorm den Gamle konge i mange år og senere hans søn Harald Blåtand, (bluetooth-systemet er faktisk opkaldt efter ham).

Fjorden udgjorde forbindelsen til omverdenen, og man må forestille sig, at utallige flotte og lange vikingskibe sejlede ud og ind med handelsvarer, krigsfolk og udenlandske gæster til kongen. Vejle eksisterede ikke som by dengang, men skibene lagde til ved fjordens indre, hvorfra færdslen så foregik til hest.

Omkring år 1050 opstod byen Vejle som en lille bebyggelse med fiskere, handelsfolk og håndværkere.

I løbet af de kommende århundreder udviklede Vejle sig langsomt.

Men med industrialiseringen i slutningen af 1800-tallet skete der en hurtig udvikling. Folk flyttede fra land til by, og mange flyttede til Vejle for at arbejde i jern- og bomuldsindustrien.

I det tidligere bomuldsspinderi Spinderihallerne i Vestbyen har Vejle Museum i dag sine lokaler med udstillinger om byens historie. Her er der også lokaler for iværksættere, der til en rimelig husleje får mulighed for at starte deres egen virksomhed op.

Dyrehaven i Nørreskoven

*dal
bakker
strand
badested
udsigt
natursti*

Det er fjorden og havnen, der har gjort udviklingen mulig.

Man skal ikke langt uden for byen, før man kan gå eller løbe langs fjorden, hvor Nørreskoven og Munkebjergskoven vokser på bakkerne ned mod kysterne. I Nørreskoven er Dyrehaven med de mange tamme rådyr et populært sted, især for børnefamilier. Ud mod vandet ligger restaurant Skyttehuset med en park, hvor der ofte er musikarrangementer med videre.

Der er også gode badestrande, bl.a. det nærliggende Albuen og længere ude Tirsbæk, med fine hvide sandstrande, kiosk og borde til købt eller medbragt mad. Ved Albuen er der en populær beachvolleybane, og Tirsbæk har i vinterhalvåret faciliteter med sauna for vinterbaderne.

På den modsatte side af fjorden ligger Munkebjergskoven med landskendt hotel, casino og golfbane samt Danmarks Golfmuseum. Det er også i denne skov, at bøgen springer ud som et af de første steder i Danmark. Ved fjorden nedenfor skoven er der et lille badested med hyggelige borde og en kiosk samt en flot udsigt til Vejlefjordbroen og havnen.

Vest for Vejle strækker Danmarks flotteste ådal sig, omgivet af skovklædte bakker. Herud går en populær natursti, der er velegnet for gående og cyklister, der i de skønne omgivelser fx vil ud til den lille landsby Skibet.

Det er spændende at gå tur i Vejle og kigge på de forskellige bygninger. Der er mange arkitektoniske perler, både ældre og nyere bygninger.

Sct. Nicolai Kirke

Nogle huse går helt tilbage til 1700 tallet, og man møder mange forskellige stilarter fra forskellige tider.

*bymiljø
bygning
stilart
arkitektur
funktion
udvikling
leverum
vartegn*

Vejle Lystbådehavn

Fjordenhus

I de senere år har der udviklet sig en fantastisk arkitektur med en stor variation. Vejle har en kulturpolitik, der søger at skabe et godt bymiljø.

Det gamle vartegn er den hvide mølle oppe på bakken på Søndermarken, men nu har byen fået flere nye vartegn, nemlig Fjordenhus og Bølgen i havnen.

Vindmøllen

*boligområde
kvalitetsboliger
maritimt
udsigt
lystbådehavn
omgivelse
stemning*

Havneøen

De Fem Søstre

I havnen er der et flot boligområde med en god blanding af ejerboliger og lejeboliger af høj kvalitet. Bydelen har en fin udsigt og ligger i et attraktivt maritimt miljø med lystbådehavn og fjord.

Der er masser af fritidstilbud i Vejle. Byens dejlige beliggenhed gør, at det især drejer sig om aktiviteter i naturen.

Overalt er der kort afstand til skov og strand, der lokker alle aldersgrupper ud af husene.

Vis os
stemningen
Signing the atmosphere

Vejle Musikteater

Mariaparken

Der er to parker i bymidten, nemlig Mariaparken og Byparken. Her kan man gå tur, sidde og nyde det, eller som i Mariaparken spille boldspil eller løbe på skøjter.

I Byparken ligger Vejle Musikteater, hvor der spilles mange gode koncerter eller opføres skuespil. Endvidere er der Lido-biografen ved siden af shoppingcentret Bryggen.

fritidstilbud

skov

strand

musikteater

skuespil

biograf

koncert

hobbybetonet

Yoga på taget af
Restaurant Remouladen

Man kan finde foreninger med folk, der dyrker de samme interesser, eksempelvis lystfiskeri, lokalhistorie, miljø, møntsamling og havebrug.

Vejle er kendt for fodbold og har flere lokale klubber. Vejle Boldklub VB, som er den største, er flere gange blevet danmarksmestre.

DGI Huset har mange sportshaller, fitnessstilbud og en ny, stor svømmehal.

Naturen ved Vejle inviterer nærmest til at komme ud og være aktiv.

Vejle Lystbådehavn

Sport med tilknytning til vandet spiller en stor rolle. I lystbådehavnen kan man se, at mange har en lystbåd.

Ved siden af ligger Vejle Roklub og Kajakøen, hvor kajakklubben har rigtig fine og flotte faciliteter i det nye havnemiljø. Hvert år afholdes sommerfestivalen "Vild med Vand", hvor næsten alt, der har noget med vandsport at gøre, holder arrangementer med mange tusinde deltagere.

Træning med FC Kammeraterne

- forening*
- medlem*
- sportsklub*
- fodbold*
- lystbåde*
- havnemiljø*
- svømning*
- vandsport*
- natursti*

DGI Huset

Foreningen Kreativ Zone,
Bygningen

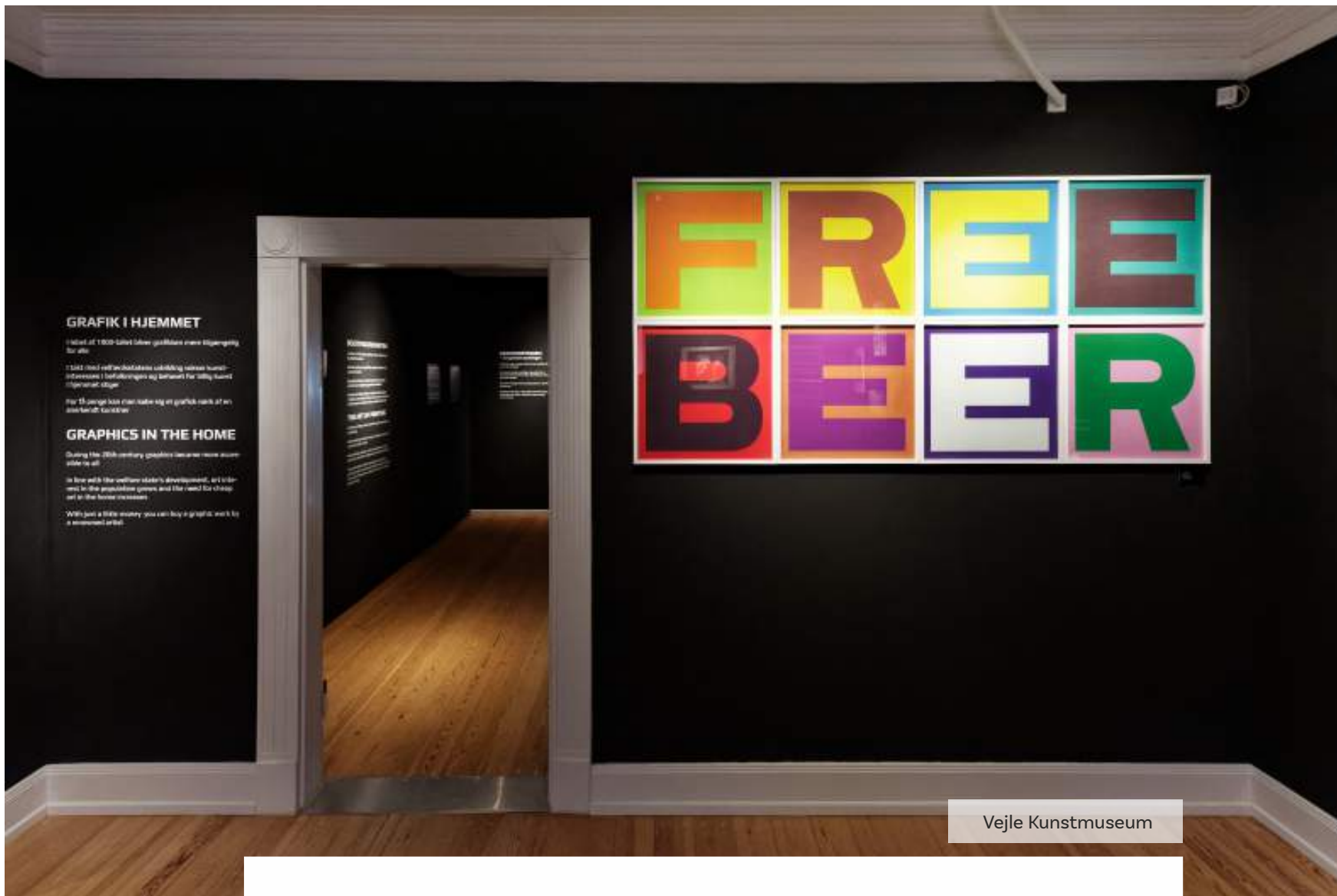
I centrum har Vejle et godt kunstmuseum med mange fine malerier af dygtige kunstnere, både lokale og øvrige. Derudover arrangeres der særudstillinger omkring forskellige temaer og kunstnere, så der er altid noget spændende at se på her.

Men faktisk er byen kendt for at have skulpturer overalt. Der er i de seneste årtier kommet meget gadekunst til, så det gælder bare om at komme ud og gå på opdagelse i gaderne, der altid byder på kunstneriske oplevelser.

Fabrikanterne,
Vejle Midtpunkt

*kunstmuseum
kunstværker
særudstillinger
kunstnerværksteder
materialer
malerier
glas
keramik
skulpturer*

Vejle Kunstmuseum

Spinderihallerne i Vestbyen rummer udover historisk museum og iværksætttermiljøer også kunstnerværksteder, hvor aktive kunstnere arbejder i forskellige materialer, såsom malerier, glas, keramik og skulptur. Der er stort fokus på bæredygtighed, genbrug af materialer og innovative løsninger.

Vejle Kunstmuseum

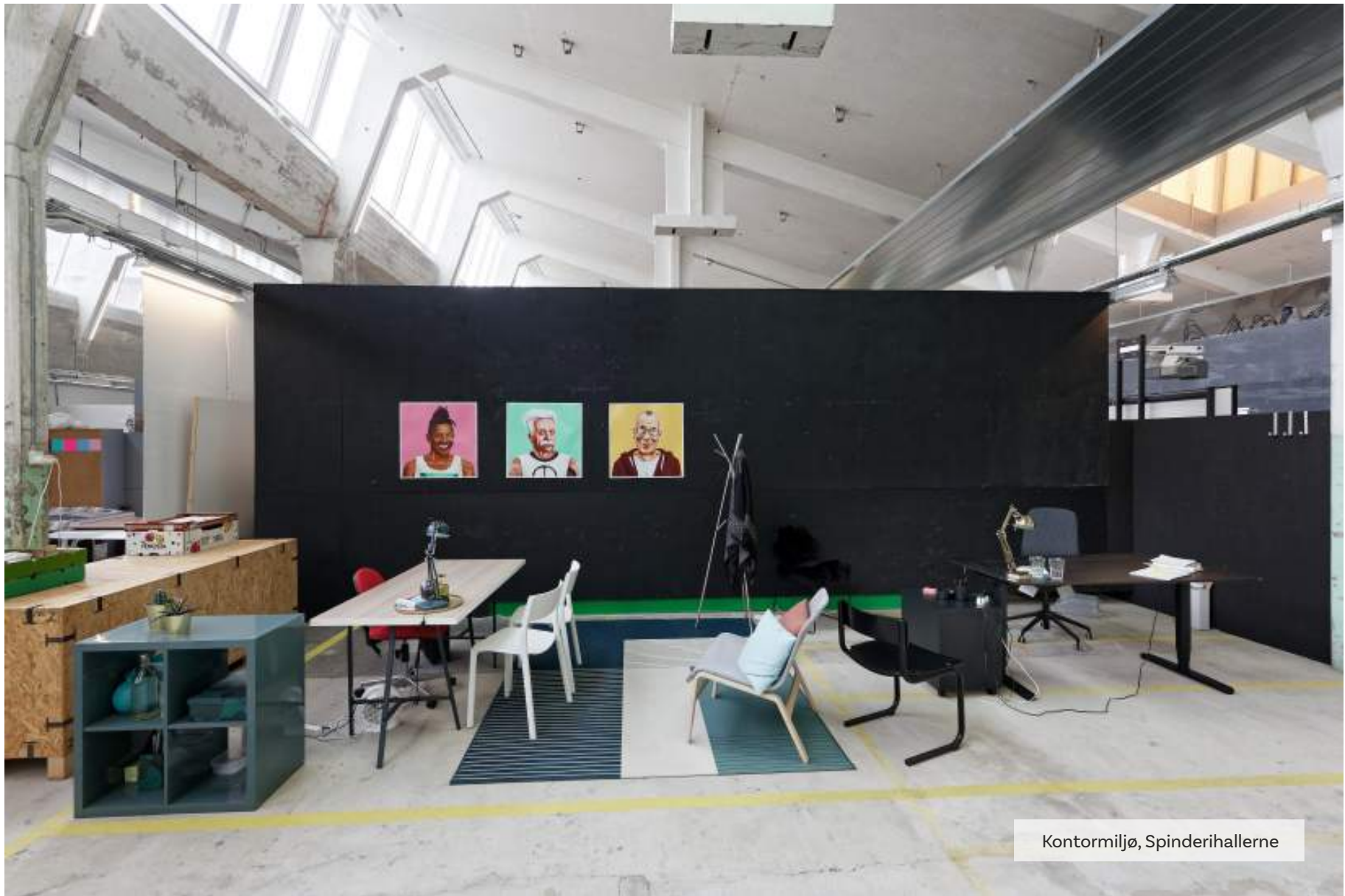
Også hele bygninger har funktion som kunstværker, herunder de to parkeringshuse, Albert og Tróndur i centrum og Kirk Kapitals imponerende bygning Fjordenhus ved havnen samt Bølgen.

Vejle Kunstmuseum

*iværksætttermiljø
optog
kulturel
oplevelser
festligheder
events*

Bylivet har udviklet sig stærkt. Der er i de senere år opført mange ejendomme med lejligheder, der især bebos af folk, der ønsker aktiv deltagelse i bylivet. Mange flytter hertil, da Vejle er en god, aktiv og hyggelig by. Af spændende ting i det sociale og kulturelle liv skal nævnes koncerter i Byparken, et par årlige Vejle by night, Vild med vand, de fantastiske Halloween-optog, Spotlight Festival for børn og andre festligheder og events.

Kontormiljø, Spinderihallerne

Nederst i dalen ligger Vejle, omgivet af nogle af de stejleste bakker i Danmark. De store skovklædte bakker på siderne af Vejle Fjord giver det indtryk, at byen lever i et samspil med den omgivende natur.

Det store cykelløb Post Nord Rundt har sin sværeste "Kongeetape" op ad Kiddesvej, der er en af landets stejleste.

I 2021 starter 3. etape i Tour de France netop her i Vejle.

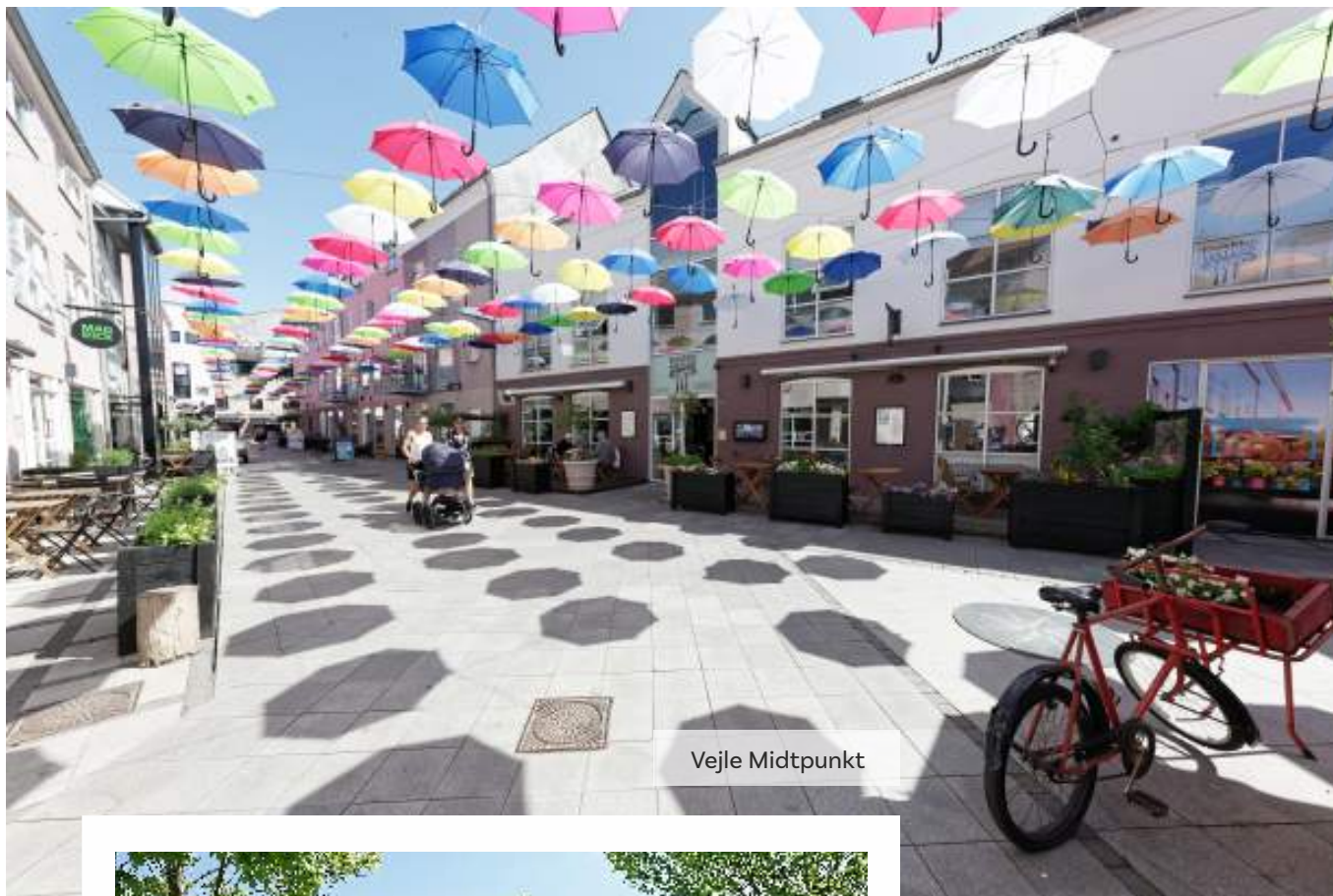
Udstilling om solen i Økolariet

Vejle Supercykelsti

Ud over Kiddesvej er der flere veje, der hører til Danmarks stejleste, og de villaer, der ligger på bakkerne har oftest en storslået udsigt over by og fjord. Det er ikke uden grund, at byen er blevet benævnt Bjergbyen Vejle.

*unik
naturen
menneskeskabt
stejl
bjergbyen
skovklædt
bakke
storslået*

Vejle Midtpunkt

*træningsmulighed
cykelrytter
svede
bæredygtighed
affaldssortering
nybygget
digitalisering
interaktiv
legeplads*

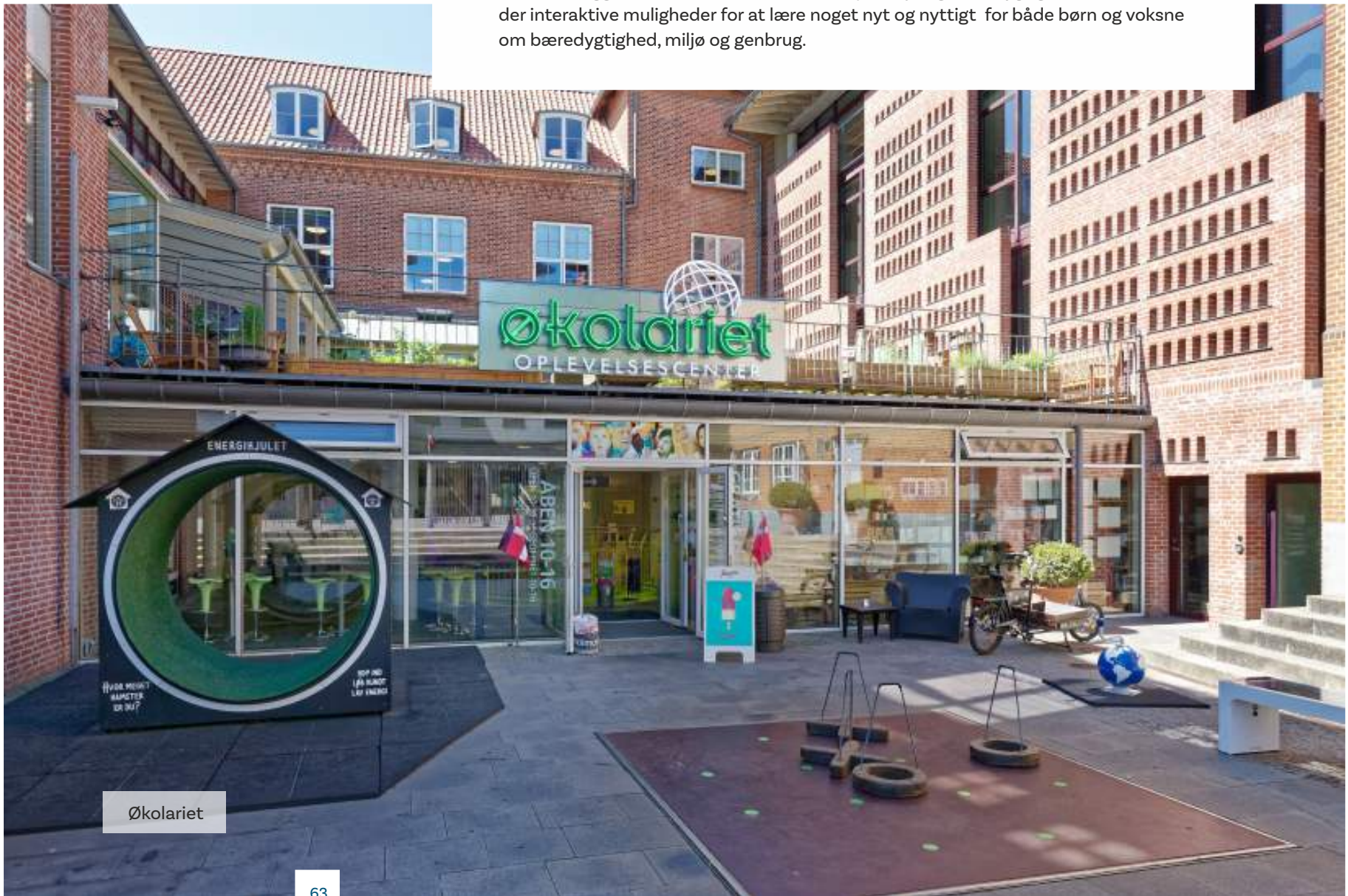
Legepladsen ved Volmers Plads

På Himmelpind er der anlagt en mountainbike-bane med gode træningsmuligheder i bakkerne.

Der er tale om en hyggelig by og et rigt byliv med cafemiljøer, restauranter og Streetfood samt det alsidige og internationale Latinerkvarter i Midtpunktet.

Med hensyn til miljøet kan man fremhæve, at Vejle var en af de første byer, der indførte affaldssortering. Vejle er også iblandt de 100 såkaldte Resilient Cities.

I centrum ligger Økolariet, der sætter fokus på miljø og bæredygtighed. I Økolariet er der interaktive muligheder for at lære noget nyt og nyttigt for både børn og voksne om bæredygtighed, miljø og genbrug.

Økolariet

